

Správa o výsledku kontroly Národného projektu XI realizovaného Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, financovaného z Európskeho sociálneho fondu

Kontrolná akcia bola vykonaná na základe plánu kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu SR (ďalej len „NKÚ SR“) na rok 2009; jej účelom bolo preveriť splnenie merateľných ukazovateľov úspešnosti a čerpanie prostriedkov poskytnutých z Európskeho sociálneho fondu (ďalej len „ESF“) a zo štátneho rozpočtu SR na spolufinancovanie, na realizáciu národného projektu zameraného na rozvoj odborného vzdelávania, ďalšieho vzdelávania a poradenstva o zamestnaniach a povolaniach, v programovom období 2004 - 2006.

Predmetom kontrolnej akcie bolo:

- postavenie a pôsobnosť kontrolovaných subjektov,
- zabezpečenie realizácie a realizácia projektu,
- financovanie realizácie projektu,
- monitorovanie a ukazovatele úspešnosti realizácie projektu,
- dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov a iných dokumentov pri schvaľovaní a uhrádzaní oprávnených výdavkov,
- finančné kontroly projektu.

Kontrola bola vykonaná v 32 kontrolovaných subjektoch, a to: na **Ústredí práce, sociálnych vecí a rodiny**, na **8 úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny** a u **23 zamestnávateľov** (zoznam je uvedený v prílohe č. 1), v čase od 25.05.2009 do 24.07.2009, za obdobie od začiatku realizácie projektu, t.j. od 01.03.2006 do 31.03.2009.

Pre získanie niektorých údajov z Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR (ďalej len „ministerstvo“) bolo využité ustanovenie § 22 ods. 1 zákona č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade SR v znení neskorších predpisov.

Z výsledkov kontrol bolo vypracovaných 28 protokolov a 4 záznamy, t.j. v štyroch subjektoch neboli zistené žiadne nedostatky v predmete kontroly (jeden záznam bol vypracovaný na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny a tri záznamy boli vypracované u zamestnávateľov).

Národný projekt XI – Teoretická a praktická príprava zamestnancov na získanie nových vedomostí a odborných zručností (ďalej len „NP XI“) sa realizoval v rámci Jednotného programového dokumentu NUTS II – Bratislava Ciel' 3 (ďalej len „JPD Ciel' 3“) na území Bratislavského kraja (ITMS 13120110183) a Sektorového operačného programu Ľudské zdroje (ďalej len „SOP LZ“) na celom území Slovenskej republiky s výnimkou Bratislavského kraja (ITMS 11230210147); bol prepojený na aktívne opatrenie trhu práce podľa ustanovenia § 47 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších

predpisov (ďalej len „zákon o službách zamestnanosti“) s využitím schémy štátnej pomoci na vzdelávanie Schéma ŠP – 003/04.

Celkovým cieľom projektu bola podpora vzdelávania zamestnancov zamestnávateľa súvisiaca so vznikom nových pracovných miest, udržaním už existujúcich miest najmä pre zamestnancov so stredoškolským a nižším vzdelaním; motivovať zamestnávateľov k vzdelávaniu svojich zamestnancov, predchádzať hromadnému prepúšťaniu a zvyšovať ich konkurencie schopnosť prostredníctvom lepšieho poskytovania vzdelávacích aktivít svojim zamestnancom a osobám vstupujúcim na trh práce a k vytváraniu nových pracovných miest.

Cieľové skupiny, ktorým mal projekt pomôcť boli zamestnanci v súlade s ustanovením § 4 zákona o službách zamestnanosti a z toho zamestnanci, resp. osoby taxatívne vymenované v projekte a zamestnávateľa v súlade s ustanovením § 3 cit. zákona, ktorí sú príjemcami pomoci.

Hlavnou oprávnenou aktivitou projektov vzdelávania, ktoré organizoval zamestnávateľ pre svojich pracovníkov, bolo špecifické vzdelávanie, všeobecné vzdelávanie alebo vzdelávanie s prvkami špecifického a aj všeobecného vzdelávania, ktoré nemožno od seba oddeliť alebo ich charakter nemožno určiť.

1. Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny

Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „Ústredie“) bolo zriadené zákonom č. 453/2003 Z. z. o orgánoch štátnej správy v oblasti sociálnych vecí, rodiny a služieb zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o orgánoch v štátnej správe“); podľa cit. zákona, okrem iného, vykonáva štátnu správu v oblasti sociálnych vecí a služieb zamestnanosti a plní úlohy podľa osobitných predpisov na úseku prípravy a realizácie projektov spolufinancovaných z ESF; ako rozpočtová organizácia štátu, je svojimi príjmami a výdavkami zapojená na rozpočet ministerstva.

Ústredie bolokonečným prijímateľom a realizátorom NP XI; jeho práva a povinnosti boli upravené v zmluvách o poskytnutí nenávratného finančného príspevku (ďalej len „NFP“) na realizáciu NP XI uzatvorených s ministerstvom, ako riadiacim orgánom (zvlášť bola zmluva o poskytnutí NFP na NP XI - SOP LZ a zvlášť bola zmluva o poskytnutí NFP na NP XI - JPD Cieľ 3).

Zabezpečenie realizácie a realizácia NP XI

Termín realizácie projektu bol podľa zmlúv o poskytnutí NFP v lehote od 01.03.2006 do 31.05.2007, pričom výška NFP pre SOP LZ bola 7 634,60 tis. EUR (230 000 tis. SKK) a 1 161,79 tis. EUR (35 000 tis. SKK) pre JPD Cieľ 3.

K zmluvám o poskytnutí NFP boli postupne podpisované dodatky, ktorými bola upravovaná výška NFP a termín ukončenia realizácie projektu, do konca kontrolovaného obdobia, t.j. do 31.03.2009 bol termín realizácie projektu predĺžený do 30.06.2009 a NFP bol upravený:

- pre SOP LZ na sumu 21 897,93 tis. EUR (659 697 tis. SKK), t.j. zvýšený o 186,8 %,
- pre JPD Cieľ 3 na sumu 3 906,92 tis. EUR (117 700 tis. SKK), t.j. zvýšený o 236,3 % (uvedené hodnoty platili aj k 31.12.2008).

Po kontrolovanom období boli pre SOP LZ podpísané ešte dva dodatky, prvý dňa 29.04.2009 so spätnou účinnosťou od 01.02.2009 a druhý dňa 26.06.2009 so spätnou účinnosťou od 15.02.2009. Prvým dodatkom bol zvýšený NFP o sumu 2 722,13 tis. EUR (82 007 tis. SKK), t.j. na celkovú sumu 24 620,06 tis. EUR (741 704 tis. SKK) a na Ústredie bol doručený dňa 20.05.2009 (podľa písomného vyjadrenia Ústredia).

Druhý dodatok, ktorým bol zvýšený NFP o sumu 1 534,06 tis. EUR (46 215 tis. SKK), t.j. na celkovú sumu 26 154,09 tis. EUR (787 918 tis. SKK), bol na Ústredie predložený po 30.06.2009 (súčasne bol predložený kontrolnej skupine), čo nezaručovalo splnenie termínu stanoveného v Usmernení 1/2008 vydanom dňa 06.03.2009 Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR, ako riadiacim orgánom pre Rámec podpory Spoločenstva, vo veci: „Aktualizácia č. 1 usmernenia 1/2008 o ukončení programov štrukturálnych fondov pre programové obdobie 2004 – 2006“, podľa ktorého *„konečný prijímateľ môže realizovať výdavky najneskôr do 30.06.2009 a je povinný predložiť žiadosť o záverečnú platbu na riadiaci orgán najneskôr do 31.07.2009.“*

Ústredie realizovalo projekt prostredníctvom úradov práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „Úrady“), s ktorými uzatvorilo zmluvy o poskytnutí NFP; v nich boli stanovené práva a povinnosti Úradov pri realizácii projektu v rámci ich územnej pôsobnosti; podpísaním zmlúv začala realizácia projektu.

Kontrolou bolo zistené, že Ústredie 01. 02. 2009 rozpísalo Úradom na realizáciu projektu pre SOP ĽZ celkovú sumu 24 366,93 tis. EUR (734 078 tis. SKK) a pre JPD Cieľ 3 celkovú sumu 3 896,37 tis. EUR (117 382 tis. SKK), avšak **do 30.06.2009 (do obdobia ukončenia realizácie projektu) neboli k zmluvám s Úradmi podpísané dodatky na úpravu výšky NFP, t.j. nebola zabezpečená realizácia projektu v zmysle časového harmonogramu, ktorý bol súčasťou prílohy č. 1 zmlúv**, podľa ktorého *„aktivita č. 4 – „Uzatváranie dohôd so zamestnávateľmi“ mala trvať do 15.05.2009 a aktivita č. 5 – „Realizácia vzdelávacích aktivít“ mala trvať do 31.05.2009.“*

Usmerňovanie pri realizácii NP XI

Kontrolami realizácie projektu vo vybraných Úradoch bolo zistené, že Ústredie pri usmerňovaní v oblasti oprávnenosti výdavkov na náhradu miezd zamestnancov nepostupovalo jednotne a jednoznačne, dôsledkom čoho Úrady k refundácii miezd zamestnancov zúčastňujúcich sa vzdelávaní pristupovali rozdielne; **nejednoznačným a nejednotným usmerňovaním Úradov v oblasti oprávnenosti výdavkov si Ústredie neplnilo riadne svoju povinnosť vyplývajúcu z ustanovenia § 4 ods. 6 písm. b) zákona o orgánoch v štátnej správe**, podľa ktorého má *„Ústredie riadiť, kontrolovať, koordinovať a metodicky usmerňovať výkon štátnej správy v oblasti sociálnych vecí a služieb zamestnanosti uskutočňovaný Úradmi“ a z Interného manuálu Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny ako konečného prijímateľa/príjemcu pomoci pre implementáciu národných projektov v rámci SOP ĽZ a JPD Cieľ 3*, podľa ktorého *„Ústredie tiež zodpovedá za implementáciu projektov spolufinancovaných z ESF a ŠR na národnej úrovni a metodicky usmerňuje implementáciu národných projektov.“*

Do 01.02.2009 bola oprávnenosť výdavkov v oblasti úhrady miezd zamestnancov v interných predpisoch uvádzaná len všeobecne, jednotlivé Úrady postupovali preto rôzne. Napríklad:

- Úrad Trebišov, Úrad Stará Ľubovňa a Úrad Topolčany považovali za oprávnené a refundovali celkovú cenu práce, t.j. vrátane odvodov zamestnávateľa,
- Úrad Bratislava, Úrad Rimavská Sobota a Úrad Kežmarok považovali za oprávnené a refundovali len brutto mzdu, t.j. bez odvodov zamestnávateľa,
- Úrad Liptovský Mikuláš považoval za oprávnené a refundoval do 31.12.2007 celkovú cenu práce, t.j. vrátane odvodov zamestnávateľa a od 01.01.2008 len brutto mzdu, t.j. bez odvodov zamestnávateľa,
- Úrad Považská Bystrica považoval za oprávnené a refundoval do 30.04.2008 celkovú cenu práce, t.j. vrátane odvodov zamestnávateľa a od 01.05.2008 len brutto mzdu, t.j. bez odvodov zamestnávateľa.

Financovanie realizácie NP XI

Na základe údajov zistených do konca výkonu kontroly bolo celkové čerpanie finančných prostriedkov na realizáciu projektu:

- k 31.12.2008 (aj k 31.03.2009) v sume 14 727,74 EUR (443 688 tis. SKK), z toho pre SOP LZ v sume 13 284,17 tis. EUR (400 199 tis. SKK) a pre JPD Cieľ 3 v sume 1 443,57 tis. EUR (43 489 tis. SKK), vrátane dvoch žiadostí o platbu za rok 2008, ktoré do konca výkonu kontroly ešte neboli certifikované platobným orgánom,
- k 31.05.2009 v sume 16 306,91 tis. EUR (491 262 tis. SKK), z toho pre SOP LZ v sume 14 594,07 tis. EUR (439 661 tis. SKK) a pre JPD Cieľ 3 v sume 1 712,84 tis. EUR (51 601 tis. SKK), vrátane dvoch žiadostí o platbu za rok 2008 a piatich za rok 2009, ktoré do konca výkonu kontroly ešte neboli certifikované platobným orgánom.

Ústredie predložilo na riadiaci orgán za obdobie roku 2009 celkom päť žiadostí o platbu, do konca výkonu kontroly nebola ani jedna certifikovaná platobným orgánom.

Z uvedeného vyplýva, že čerpanie NFP na realizáciu projektu predstavovalo:

k 31.12.2008 a k 31.03.2009:

- **plnenie na 167,4 % z pôvodne schváleného NFP** (8 796,39 tis. EUR/265 000 tis. SKK), z toho plnenie za SOP LZ bolo na 174,0 % a za JPD Cieľ 3 na 124,2 %,
- **plnenie na 57,1 % z upraveného NFP** (25 804,85 tis. EUR/777 397 tis. SKK), z toho plnenie za SOP LZ bolo na 60,7 % a za JPD Cieľ 3 na 36,9 %;

k 31.05.2009:

- **plnenie na 185,4 % z pôvodne schváleného NFP** (8 796,39 tis. EUR/265 000 tis. SKK), z toho plnenie za SOP LZ bolo na 191,2 % a za JPD Cieľ 3 na 147,4 %,
- **plnenie na 54,2 % z upraveného NFP** (30 061,01 tis. EUR/905 618 tis. SKK), z toho plnenie za SOP LZ bolo na 55,8 % a za JPD Cieľ 3 na 43,8 %.

Čerpanie prostriedkov na Ústredí

Kontrolou oprávnených výdavkov uplatňovaných v žiadostiach o platbu Ústredím bolo zistené:

1. V predloženej dokumentácii súvisiacej s obstarávaním informačného materiálu pre publicitu národných projektov spolufinancovaných z ESF sa nachádzala zmluva o dielo, predmetom ktorej bolo zhotovenie informačného materiálu na DVD nosičoch určených na prezentáciu národných projektov IIIA a XI v sume 16 563,77 tis. EUR (499 tis. SKK), vrátane DPH, z toho za vytvorenie prezentačného filmu k NP XI v trvaní asi 15 minút a zhotovenie 100 ks kópií v sume 6 140,87 EUR (185 000,- SKK) za slovenskú verziu a v sume 2 854,68 EUR (86 000,- SKK) za anglickú verziu. Súčasťou predloženej dokumentácie bolo prehlásenie o overení oprávnenosti výdavkov. Ústredie uhradilo zhotoviteľovi dohodnutú sumu 08.11.2006.

V dokumentácii sa nenachádzali žiadne doklady preukazujúce vykonanie výberu zhotoviteľa, čím nebolo dodržané ustanovenie § 21 ods. 1 zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o verejnom obstarávaní“), podľa ktorého „verejný obstarávateľ eviduje všetky doklady a dokumenty z použitého

postupu verejného obstarávania a uchováva ich päť rokov od uplynutia lehoty viazanosti ponúk.“

2. Dňa 29.12.2008 uhradilo Ústredie zhotoviteľovi sumu 37 831,51 EUR (1 139 712,- SKK) za zabezpečenie dvojdňovej medzinárodnej konferencie v Bratislave, na ktorej bola prezentovaná úloha Ústredia a Úradov pri implementácii národných projektov VIIA a XI.

Ústredie zaslalo 19.11.2008 výzvu na predloženie ponúk trom firmám, ktoré boli vybrané na základe údajov z internetu. Špecifikácia činností súvisiacich s predmetom obstarávania bola stanovená nekonkrétne, napr. bez plánovaného počtu zúčastnených na konferencii, bez určenia veľkosti prenajatých priestorov, bez rozsahu hodín tlmočenia a pod. S vybraným uchádzačom uzatvorilo Ústredie mandátnu zmluvu, prílohou ktorej bola cenová kalkulácia nákladov zabezpečenia dvojdňovej medzinárodnej konferencie, ktorá podobne ako špecifikácia predmetu obstarania bola stanovená nekonkrétne. Pri výdavkoch v sume 18 915,75 EUR (569 856,- SKK) tak Ústredie nepreukázalo dodržanie hospodárnosti a efektívnosti v zmysle ustanovenia § 19 ods. 6 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách“), podľa ktorého *„verejné prostriedky sa môžu používať na krytie nevyhnutných potrieb a opatrení vyplývajúcich z osobitných predpisov a subjekt verejnej správy je povinný pri používaní verejných prostriedkov zachovávať hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť ich použitia.“*

Ukazovatele úspešnosti realizácie NP XI

Počas realizácie projektu Ústredie predkladalo na riadiaci orgán monitorovacie správy, v ktorých boli vyhodnocované merateľné ukazovatele úspešnosti realizácie projektu - výstup, výsledok a dopad. V prílohe č. 2 a 3 tejto správy je uvedené vyhodnotenie plnenia merateľných ukazovateľov k 31.12.2008 a k 30.06.2009 pre SOP EZ, z ktorého vyplýva:

- v rámci výstupu bolo sledovaných a hodnotených šesť merateľných ukazovateľov, z ktorých u piatich bolo plnenie vysoko prekročené a jeden ukazovateľ „Počet špecificky vyškolených zamestnancov“ mal plnenie nad 30 %;
- v rámci výsledku boli sledované a hodnotené štyri merateľné ukazovatele, z ktorých u troch bolo plnenie vysoko prekročené;
- dopad ku dňu ukončenia výkonu kontroly ešte nebol vyhodnotený.

Z vyhodnotenia merateľných ukazovateľov ďalej vyplynulo:

- do realizácie projektu bolo zapojených 585 zamestnávateľov, ktorí zabezpečili vzdelávacie aktivity pre 42 370 svojich zamestnancov;
- bolo podporených 1 133 vzdelávacích inštitúcií;
- z celkového počtu zamestnancov, ktorí sa zúčastnili vzdelávacích aktivít, bolo 19,6 % zamestnancov z verejnej správy a 5,2 % zamestnancov zo štátnej správy;
- z celkového počtu zamestnancov, ktorí sa zúčastnili vzdelávacích aktivít ukončilo aktivity 96,3 %;
- zo zamestnancov štátnej správy, ktorí sa zúčastnili vzdelávacích aktivít, ukončilo aktivity 99,1 %;
- zo zamestnancov verejnej správy, ktorí sa zúčastnili vzdelávacích aktivít, ukončilo aktivity 97,1 %.

... %.

V prílohe č. 4 a 5 tejto správy je uvedené vyhodnotenie plnenia merateľných ukazovateľov k 31.12.2008 a k 30.06.2009 pre JPD Cieľ 3, z ktorého vyplýva:

- v rámci výstupu boli sledované a hodnotené štyri merateľné ukazovatele, plnenie ktorých bolo vysoko prekročené;
- v rámci výsledku bolo sledovaných a hodnotených päť merateľných ukazovateľov, z ktorých u troch bolo plnenie vysoko prekročené; dva merateľné ukazovatele boli nepresne a nesprávne definované, dôsledkom čoho bolo aj nejednoznačné a nejednotné vyhodnocovanie;
- dopad ku dňu ukončenia výkonu kontroly ešte nebol vyhodnotený.

Sledované a hodnotené merateľné ukazovatele pre JPD Cieľ 3 **neboli presne a správne definované a nevyjadrovali stupeň úspešnosti realizácie projektu.**

Podľa údajov predložených Ústredím, merateľný ukazovateľ výstupu „Počet podporených vzdelávacích inštitúcií, ktorým bola poskytnutá podpora v rámci opatrenia“ bol k 31.12.2008 plnený na 230 %. Vykázanú **hodnotu uvedeného ukazovateľa spochybnili zistenia na Úrade Bratislava**, z ktorých vyplynulo, že minimálne piati zamestnávateľia využili tú istú vzdelávaciu inštitúciu, pričom do počtu podporených vzdelávacích inštitúcií, ktorým bola poskytnutá podpora v rámci opatrenia sa zahrnula za každého zamestnávateľa samostatne.

Merateľný ukazovateľ „Zmena v pomere zamestnancov zúčastnených na vzdelávaní k celkovému počtu zamestnancov“, ako aj jeho očakávaná hodnota, ktorý bol sledovaný a hodnotený v rámci výsledku pre SOP EZ aj pre JPD Cieľ 3, **bol tiež nepresne a nejednoznačne definovaný**; jeho vyhodnocovaním mohol vzniknúť pokles alebo nárast.

Hodnoty merateľných ukazovateľov zistené na Ústredí a uvedené v prílohách sa zhodovali s hodnotami z ITMS predloženými riadiacim orgánom.

Z pomerne nízkeho čerpania upraveného NFP a z vysokého plnenia očakávaných hodnôt merateľných ukazovateľov projektu, ako aj zo zistení, že koneční užívatelia očakávané hodnoty ukazovateľov úspešnosti realizácie projektov vzdelávania neprekračovali (plnenie neprekročilo 100 %) vyplýva, že **stanovené očakávané hodnoty merateľných ukazovateľov projektu boli hlboko poddimenzované.**

Finančné kontroly NP XI

V priebehu realizácie projektu vykonal Odbor kontroly Ústredia v piatich Úradoch následné finančné kontroly dodržiavania hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti pri hospodárení s prostriedkami štátneho rozpočtu a ESF určenými na výkon štátnej správy na úseku služieb zamestnanosti; objem skontrolovaných finančných prostriedkov predstavoval necelé 1 % poskytnutých finančných prostriedkov.

Na Ústredí boli riadiacim orgánom vykonané dve kontroly na mieste; kontrolami neboli zistené nedostatky.

2.Úrady práce, sociálnych vecí a rodiny

Urady, podobne ako Ústredie, boli zriadené zákonom o orgánoch v štátnej správe; sú rozpočtovými organizáciami štátu, zapojenésvojimi príjmami a výdavkami na rozpočet Ústredia.

2.1 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava

Ako je uvedené v úvodnej časti, NP XI sa na území Bratislavského kraja realizoval v rámci JPD Cieľ 3.

Ústredie uzatvorilo 01.03.2006 s Úradom zmluvu o poskytnutí NFP na realizáciu NP XI v sume 446,99 tis. EUR (13 466 tis. SKK). V priebehu realizácie projektu bolo k zmluve podpísaných 15 dodatkov, ktorými bola okrem iného upravená aj výška NFP; k 31.12.2008 (aj k 31.03.2009) bol NFP v sume 2 844,45 tis. EUR (85 692 tis. SKK).

Zabezpečenie realizácie a realizácia NP XI

V rámci realizácie projektu uzatvoril Úrad s 33 zamestnávateľmi dohody o poskytnutí NFP; dvaja z nich neskôr odstúpili od dohody.

Kontrolou žiadosti o poskytnutie NFP bolo zistené **nedodržiavanie internej normy „Základný metodický postup pri poskytovaní príspevku na vzdelávanie a na prípravu pre trh práce zamestnanca v rámci NP XI...“** v znení jej neskorších zmien a dodatkov (ďalej len „interná norma – metodický postup“) tým, že:

- neboli dodržiavané lehoty pre vykonanie kontroly formálnej správnosti žiadosti (*do 5 pracovných dní od dátumu zaregistrovania*) a pre konečné rozhodnutie o poskytnutí NFP (*do 30 dní*),
- Úrad vykonaním formálnej kontroly nezistil neúplnosť žiadosti a nevyzval žiadateľa na doplnenie chýbajúcich údajov a dokladov,
- Úrad v jednom prípade uzatvoril dohodu o poskytnutí NFP štyri dni pred vydaním rozhodnutia štatutárneho orgánu o schválení žiadosti.

Kontrolou projektových spisov bolo zistené, že piati zamestnávatelia preukázali oprávnenosť výdavkov šiestimi zmluvami uzatvorenými s dodávateľmi, pričom v zmluvách nebol uvedený dátum podpisu; v jednom prípade Úrad uzatvoril so zamestnávateľom dohodu o poskytnutí NFP, pričom v dohode nebol uvedený termín vzdelávania, čo nebolo v súlade s ustanovením **§ 43 Občianskeho zákonníka**, podľa ktorého *„účastníci zmluvy sú povinní dbať, aby sa pri zmluvných vzťahoch odstránilo všetko, čo by mohlo viesť k vzniku rozporov.“* Ďalej bolo zistené **nedodržiavanie podmienok dohodnutých v dohodách o poskytnutí NFP** tým, že zamestnávatelia nepredkladali Úradu fotokópie uzatvorených písomných dohôd so zamestnancami zaradenými do vzdelávania a Úrad ich nevyžadoval.

Financovanie realizácie NP XI

Úrad v roku 2006 na projekt nečerpал finančné prostriedky. V roku 2007 čerpanie predstavovalo len 9,8 % z upraveného rozpočtu; podľa vyjadrenia Úradu dôvodom nízkeho čerpania boli prísnejšie podmienky, ktoré museli zamestnávatelia splniť v rámci realizácie projektu vzdelávania. S účinnosťou od 08.06.2007 boli tieto podmienky zmiernené, čo sa prejavilo aj na čerpaní NFP, ktoré v roku 2008 predstavovalo 99,8 % z upraveného rozpočtu.

Celkové čerpanie za roky 2007 a 2008 predstavovalo 56,4 % z upraveného rozpočtu.

Do konca kontrolovaného obdobia neboli za obdobie roku 2009 Úradom čerpané finančné

prostriedky na realizáciu projektu.

Monitorovanie NP XI

Z vyhodnotenia merateľných ukazovateľov projektu vyplýva:

- do realizácie bolo zapojených 41 vzdelávacích inštitúcií (viď Ústredie – Ukazovatele úspešnosti realizácie NP XI)
- do vzdelávania bolo zapojených celkom 1 562 zamestnancov
- vzdelávanie ukončilo celkom 1 417 zamestnancov.

Dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov a iných dokumentov pri schvaľovaní a uhrádzaní oprávnených výdavkov

Kontrolou schvaľovania a uhrádzania oprávnených výdavkov bolo zistené **nedodržiavanie podmienok poskytnutia NFP uvedených v dohodách o poskytnutí NFP** a to tým, že:

- Úrad nedodržiaval 30 dňovú lehotu refundácie oprávnených výdavkov, keď výdavky refundoval, napr.: po takmer 111, 109, 99, 90, 68, 57, 54, 49 dňoch,
- v dvoch prípadoch Úrad refundoval oprávnené výdavky bez predloženia kompletných podporných dokladov preukazujúcich skutočne vynaložené výdavky a nepreukázal, že tieto doklady od zamestnávateľa žiadal.

Úrad uhradil zamestnávateľovi sumu 2 190,80 EUR (66 tis. SKK) bez úplných podporných dokladov preukazujúcich skutočne vynaložené výdavky, čím konal v rozpore s ustanovením § 19 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách, podľa ktorého „*verejné prostriedky sa môžu používať na krytie nevyhnutných potrieb a opatrení vyplývajúcich z osobitných predpisov a subjekt verejnej správy je povinný pri používaní verejných prostriedkov zachovávať hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť ich použitia.*“

V projektovom spise vybraného zamestnávateľa (Centrum pupečníkových transplantátov, s.r.o., Bratislava) sa nachádzala žiadosť o poskytnutie NFP na realizáciu projektu vzdelávania, zaevidovaná 05.03.2008 s celkovými odhadovanými nákladmi v sume 17,59 tis. EUR (530 tis. SKK), z toho služby v sume 11,98 tis. EUR (361 tis. SKK). Predložená žiadosť nebola kompletná, preto Úrad vyzval zamestnávateľa na doplnenie chýbajúcich dokladov. Zamestnávateľ chýbajúce doklady doplnil; v nich však deklaroval náklady v sume 30,84 tis. EUR (929 tis. SKK), z toho služby v sume 25,23 tis. EUR (760 tis. SKK). Podľa písomného dokladu predloženého zamestnávateľom zmena rozpočtu projektu sa uskutočnila na základe dohody medzi Úradom a vzdelávacou inštitúciou – dodávateľom služieb. V projektovom spise sa nachádzali aj doklady o výberovom konaní dodávateľa služieb, ktoré sa uskutočnilo až následne, dňa 10.06.2008 boli otvárané obálky s ponukami.

Nárast ceny služby o 110,5 % (z 11,98 tis. EUR na 25,23 tis. EUR) nebol dostatočne preukázaný a zdôvodnený, bol **netransparentný** a tým, že Úrad refundoval takúto sumu konal v rozpore s ustanovením § 19 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách.

Finančné kontroly NP XI

V priebehu realizácie projektu Úrad **nevykonal žiadnu následnú finančnú kontrolu** a kontrolu realizácie projektov vzdelávania nemal zahrnutú ani v pláne kontrolnej činnosti; na Úrade **nebola**

vykonana ziadna nasledna financna kontrola.

Riadiaci orgán vykonal na Úrade dve kontroly na mieste, ako súčasť predbežnej finančnej kontroly žiadosti o platbu; kontrolami neboli zistené nedostatky.

2.2 Úrady práce, sociálnych vecí a rodiny

Ako je uvedené v úvodnej časti, projekt sa na celom území Slovenskej republiky s výnimkou Bratislavského kraja realizoval v rámci SOP EZ.

Ústredie dňa 01.03.2006 uzatvorilo so 43 Úradmi zmluvy o poskytnutí NFP na realizáciu projektu; celková suma NFP podľa zmlúv bola 7 563,80 tis. EUR (227 867 tis. SKK). K zmluvám boli v priebehu realizácie podpisované dodatky, ktorými bola okrem iného upravená aj výška NFP; k 31.12.2008 bola Úradom rozpísaná celková suma 19 770,33 tis. EUR (595 601 tis. SKK).

Zmluvy o poskytnutí NFP uzatvorené medzi Ústredím a Úradmi **boli v priebehu realizácie projektu veľakrát upravované dodatkami**, napr. zmluva s Úradom Považská Bystrica bola upravovaná 20 dodatkami, s Úradom Topoľčany bola upravovaná 16 dodatkami, s Úradom Liptovský Mikuláš 15 dodatkami, čo **negatívne vplývalo na plynulé čerpanie NFP, resp. plynulú realizáciu projektu.**

Kontrolou v ďalších siedmich vybraných Úradoch bolo zistené:

Zabezpečenie realizácie a realizácia NP XI

Žiadosti o poskytnutie NFP, predložené žiadateľom na Úrad Považská Bystrica **neboli označované v súlade s internou normou „Registračný poriadok, registračný plán“.**

Kontrolou žiadosti o poskytnutie NFP bolo zistené **nedodržiavanie internej normy - metodický postup** tým, že:

- Úrad Považská Bystrica nedodržoval lehotu pre vykonanie kontroly formálnej správnosti žiadosti (*do 5 pracovných dní od dátumu zaregistrovania*), resp. vôbec nevykonával túto kontrolu,
- Úrady Topoľčany a Rimavská Sobota po dvoch prípadoch nedodržali lehotu pre konečné rozhodnutie o poskytnutí NFP (*do 30 dní*),
- Úrad Kežmarok nevydával rozhodnutia o schválení, resp. zamietnutí žiadosti,
- Úrad Rimavská Sobota nepreveril primeranosť kalkulácií nákladov a nevyžiadal od žiadateľa ďalšie podklady preukazujúce ich primeranosť.

V projektovom spise zamestnávateľa AGRO-RACIO Liptovský Mikuláš, ktorý sa nachádzal na Úrade Liptovský Mikuláš, boli založené dva dodatky k dohode o poskytnutí NFP; obidva dodatky boli zo dňa 05.11.2007 a menili výšku NFP s tým rozdielom, že jeden znížil výšku NFP na s